

Βρυξέλλες, 17 Δεκεμβρίου 2020
(OR. en)

14168/20

ENV 821
FIN 972
AGRI 483
PESTICIDE 51
PHYTOSAN 34

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Με ημερομηνία: 17 Δεκεμβρίου 2020

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 13677/2020 + ADD1 REV1

Θέμα: Ειδική έκθεση αριθ. 15/2020 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Προστασία των άγριων επικονιαστών στην ΕΕ: Οι πρωτοβουλίες της Επιτροπής δεν έχουν αποδώσει καρπούς»
– Συμπεράσματα του Συμβουλίου

Επισυνάπτονται στο παράρτημα για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με το προαναφερόμενο θέμα, τα οποία εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο κατά την 3782η σύνοδό του στις 17 Δεκεμβρίου 2020.

Ειδική έκθεση αριθ. 15/2020 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Προστασία των άγριων επικονιαστών στην ΕΕ: Οι πρωτοβουλίες της Επιτροπής δεν έχουν αποδώσει καρπούς»

- Συμπεράσματα του Συμβουλίου -

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ

- Τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη βελτίωση της εξέτασης των ειδικών εκθέσεων που καταρτίζει το Ελεγκτικό Συνέδριο στο πλαίσιο της διαδικασίας απαλλαγής¹.
 - Τα μέτρα που έχει ήδη λάβει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη διατήρηση των επικονιαστών, ιδίως την πρωτοβουλία της ΕΕ για τους επικονιαστές², η οποία θέτει στρατηγικούς στόχους και σειρά δράσεων για να αντιμετωπιστεί η συρρίκνωση των επικονιαστών στην ΕΕ.
 - Τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030³ και σχετικά με τη στρατηγική «από το αγρόκτημα στο πιάτο»⁴.
- ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΟΝΤΑΣ τη σημασία αυτών των στρατηγικών για την προστασία των επικονιαστών:

1. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για την ειδική έκθεση αριθ. 15/2020 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (στο εξής το «Ελεγκτικό Συνέδριο») με τίτλο «Προστασία των άγριων επικονιαστών στην ΕΕ: Οι πρωτοβουλίες της Επιτροπής δεν έχουν αποδώσει καρπούς» και ΣΥΜΦΩΝΕΙ με τα συμπεράσματα του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την ανάγκη να ενισχυθεί το πλαίσιο και οι πολιτικές για τη διατήρηση των επικονιαστών στην ΕΕ.

¹ 7515/00 + COR 1.

² 9744/18 - COM(2018) 395.

³ 12210/20.

⁴ 12099/20.

2. ΤΟΝΙΖΕΙ τον ζωτικό ρόλο των επικονιαστών για υγιή οικοσυστήματα και επισιτιστική ασφάλεια, καθώς και την ανάγκη αντιστροφής της συρρίκνωσής τους· ΑΠΟΔΕΧΕΤΑΙ, μεταξύ άλλων και λόγω της αυξανόμενης ανησυχίας του κοινού σχετικά με τη συρρίκνωση των άγριων επικονιαστών, το πόρισμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι απαιτούνται επειγόντως προσπάθειες για την αναστροφή των παρατηρούμενων τάσεων μέσω της αντιμετώπισης των κυριότερων παραγόντων τους, όπως προσδιορίστηκε από τη Διακυβερνητική πλατφόρμα επιστήμης-πολιτικής για τη βιοποικιλότητα και τις υπηρεσίες οικοσυστημάτων στη σχετική της έκθεση αξιολόγησης για τους επικονιαστές, την επικονίαση και την παραγωγή τροφίμων (έκθεση IPBES για τους επικονιαστές)·
3. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι θα χρειαστεί ισχυρή συνεργασία και κατάλληλη χρήση των πόρων ώστε να διασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ των διαφόρων μέτρων πολιτικής και μέσων που επηρεάζουν την προστασία των άγριων επικονιαστών, όπως η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία με τη στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 και τη στρατηγική «από το αγρόκτημα στο πιάτο», η νομοθεσία για τα φυτοφάρμακα και η κοινή γεωργική πολιτική (ΚΓΠ)·
4. ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ την πρόταση του Ελεγκτικού Συνεδρίου να χρησιμοποιηθούν στοχευμένα χρηματοδοτικά μέσα, όπως το LIFE, για την προστασία των άγριων επικονιαστών και για τη βελτίωση των οικοτόπων τους τόσο εντός όσο και εκτός των περιοχών του δικτύου Natura 2000· και ΕΠΑΝΑΒΕΒΑΙΩΝΕΙ ότι η κατανόηση και η μέτρηση της βιοποικιλότητας, η αντιμετώπιση της απώλειας βιοποικιλότητας, η διατήρηση των οικοσυστημάτων σε καλή κατάσταση και η αποκατάσταση των οικοσυστημάτων θα απαιτήσουν σημαντικές δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις σε εθνικό και σε ευρωπαϊκό επίπεδο·

Να αξιολογηθεί η ανάγκη λήψης ειδικών μέτρων για τους άγριους επικονιαστές

5. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για τη σύσταση του Ελεγκτικού Συνεδρίου να αξιολογηθεί η ανάγκη για πρόσθετες δράσεις με στόχο την αντιμετώπιση των παραγόντων συρρίκνωσης των επικονιαστών που δεν λαμβάνονται υπόψη στην τρέχουσα πρωτοβουλία της ΕΕ για τους επικονιαστές· εν προκειμένω, ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ την πρόθεση της Επιτροπής να προβεί σε επανεξέταση της πρωτοβουλίας της ΕΕ για τους επικονιαστές έως το τέλος του 2020 και, σε αυτή τη βάση, να εξετάσει το ενδεχόμενο ανάληψης επακόλουθων δράσεων για τους επικονιαστές το 2021·

6. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ την ανάγκη για ένα πλαίσιο διακυβέρνησης και παρακολούθησης σε επίπεδο ΕΕ, ώστε να υπάρξει αποτελεσματική παρακολούθηση και αξιολόγηση της κατάστασης και των τάσεων των επικονιαστών, του αντίκτυπου τόσο των κυριότερων παραγόντων που ευθύνονται για τη συρρίκνωση των επικονιαστών όσο και των σχετικών πολιτικών της ΕΕ, καθώς και του αντίκτυπου των δράσεων διατήρησης και αποκατάστασης που προβλέπονται στην οδηγία για τους οικοτόπους ως προς τα είδη επικονιαστών· στο πλαίσιο αυτό, ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, να θεσπίσει το συντομότερο δυνατό ένα τέτοιο πλαίσιο και να καθορίσει λεπτομερείς στόχους και δείκτες όσον αφορά τη βασική δέσμευση «Η μείωση των επικονιαστών αντιστρέφεται» της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030·
7. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι είναι σημαντικό να καλυφθούν τα κενά γνώσης μέσω της ενισχυμένης έρευνας, συμπεριλαμβανομένης της έρευνας σε επίπεδο ΕΕ, σχετικά με την τρέχουσα κατάσταση των επικονιαστών και των οικοτόπων τους, καθώς και σχετικά με τους παράγοντες που οδηγούν στη συρρίκνωσή τους, με στόχο να συμβάλει στην ανάπτυξη αποτελεσματικών μέτρων για την αντιμετώπισή τους· ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ, στο πλαίσιο αυτό, την έκθεση της IPBES για τους επικονιαστές· ΤΟΝΙΖΕΙ την ανάγκη να επικαιροποιηθεί ο ευρωπαϊκός κόκκινος κατάλογος όσον αφορά τα απειλούμενα είδη επικονιαστών της ΕΕ·

Να ενσωματωθούν καλύτερα οι δράσεις που αποσκοπούν στην προστασία των άγριων επικονιαστών στα ενωσιακά μέσα πολιτικής για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και τη γεωργία

8. ΣΥΜΦΩΝΕΙ με τη σύσταση του Ελεγκτικού Συνεδρίου στην οποία ζητείται να ενσωματωθούν καλύτερα οι δράσεις για την προστασία των άγριων επικονιαστών στα εργαλεία στρατηγικού σχεδιασμού για τη διαχείριση των τόπων του δικτύου Natura 2000· ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ τα κράτη μέλη να συμπεριλάβουν μέτρα για τους επικονιαστές και τους οικοτόπους τους στα οικεία πολυετή πλαίσια δράσεων προτεραιότητας (ΠΔΠ)· ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι η αξιολόγηση αυτών των μέτρων θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα βιολογικά και γεωγραφικά χαρακτηριστικά κάθε τόπου καθώς και άλλους στόχους για τη διατήρηση των ειδών και των οικοτόπων· ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ περαιτέρω τα κράτη μέλη να συμπεριλάβουν μέτρα για τους επικονιαστές στις εθνικές στρατηγικές και τα σχέδια δράσης τους για τη βιοποικιλότητα·

9. ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ την πρόθεση της Επιτροπής να συνεκτιμήσει τα αποτελέσματα της επανεξέτασης της πρωτοβουλίας της ΕΕ για τους επικονιαστές στο πλαίσιο της εφαρμογής της ΚΓΠ μετά το 2020·
10. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι στις προτάσεις για την ΚΓΠ μετά το 2020 προβλέπεται ότι οι σχετικές παρεμβάσεις θα πραγματοποιηθούν μέσω καθορισμού προϋποθέσεων καθώς και μέσω οικολογικών προγραμμάτων και γεωργοπεριβαλλοντικών και κλιματικών μέτρων, που αναμένεται να έχουν θετικό αντίκτυπο στους άγριους επικονιαστές· και ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να διασφαλίσουν την ενσωμάτωση των μέτρων που έχουν θετικό αντίκτυπο στους επικονιαστές στα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ·

Να ενισχυθεί η προστασία των άγριων επικονιαστών στο πλαίσιο της διαδικασίας αξιολόγησης των κινδύνων που συνδέονται με τη χρήση φυτοφαρμάκων.

11. ΣΥΜΦΩΝΕΙ με το Ελεγκτικό Συνέδριο ότι απαιτείται καλύτερη προστασία των άγριων επικονιαστών στο πλαίσιο της διαδικασίας εκτίμησης της επικινδυνότητας των φυτοφαρμάκων και κατά τη διάρκεια της φάσης της χρήσης φυτοφαρμάκων· ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ την πρόθεση της Επιτροπής να αναπτύξει πιο εναρμονισμένους δείκτες κινδύνου που θα αντικατοπτρίζουν σαφέστερα τους κινδύνους και τον αντίκτυπο της χρήσης φυτοπροστατευτικών προϊόντων για την υγεία των ανθρώπων και των ζώων και για το περιβάλλον·
12. ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ τη σύσταση του Ελεγκτικού Συνεδρίου να καταρτιστεί πρόγραμμα εργασιών για την ανάπτυξη επιστημονικά τεκμηριωμένων μεθόδων δοκιμών και τον καθορισμό ειδικών στόχων προστασίας για τους άγριους επικονιαστές· ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη να υποστηρίξουν περαιτέρω την ανάπτυξη μεθόδων δοκιμών για φυτοφάρμακα που θα εστιάζουν στους άγριους επικονιαστές, συνεκτιμώντας τις εξελίξεις σε διεθνές επίπεδο (π.χ. ΟΟΣΑ, FAO)· ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι οι τρέχουσες μέθοδοι επικεντρώνονται κυρίως στις υπό διαχείριση μελιφόρους μέλισσες και τις αγριομέλισσες· και ΤΟΝΙΖΕΙ ότι, στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να λαμβάνονται καλύτερα υπόψη τα άγρια είδη μελισσών και άλλοι επικονιαστές·

13. ΚΑΛΕΙ την Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA) και την Επιτροπή να εξετάσουν τους ειδικούς στόχους προστασίας για τις αγριομέλισσες στο πλαίσιο της εν εξελίξει αναθεώρησης του Εγγράφου καθοδήγησης για τις μέλισσες και για άλλους επικονιαστές, αποσκοπώντας στην ανάπτυξη μεθοδολογίας για τον καθορισμό ειδικών στόχων προστασίας για την αξιολόγηση των κινδύνων για το περιβάλλον που συνδέονται με τη χρήση φυτοφαρμάκων. και ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να συμπληρώσουν τους στόχους προστασίας για τους άγριους επικονιαστές στο πλαίσιο των ενιαίων αρχών για την αξιολόγηση και την αδειοδότηση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων, και να ενσωματώσουν στόχους προστασίας για τους άγριους επικονιαστές στη διαδικασία αξιολόγησης των βιοκτόνων· στο πλαίσιο αυτό, ΣΥΜΦΩΝΕΙ με τη σύσταση του Ελεγκτικού Συνεδρίου με την οποία ζητείται από την EFSA να αναθεωρήσει το έγγραφο καθοδήγησης του 2013 για την εκτίμηση της επικινδυνότητας των φυτοπροστατευτικών προϊόντων για τις μέλισσες⁵. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι θα πρέπει να διατηρηθεί υψηλό επίπεδο προστασίας για τις υπό διαχείριση μέλισσες και τις αγριομέλισσες στην εν εξελίξει αναθεώρηση του εγγράφου καθοδήγησης του 2013·
14. ΣΥΜΜΕΡΙΖΕΤΑΙ την άποψη του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι πρέπει σε κάθε περίπτωση να αιτιολογείται δεόντως η χορήγηση αδειών έκτακτης ανάγκης ώστε να αντικατοπτρίζεται η ανάγκη για τις επιμέρους άδειες, και ότι θα πρέπει να περιέχουν συγκεκριμένες πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες που διεξάγονται για την εξεύρεση εναλλακτικών λύσεων·
15. ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να υποστηρίξουν περαιτέρω την ευρύτερη υιοθέτηση μιας ολοκληρωμένης καταπολέμησης των επιβλαβών οργανισμών, προκρίνοντας τις μη χημικές μεθόδους και τεχνικές ελέγχου των παρασίτων έναντι της χρήσης φυτοφαρμάκων και δίνοντας προτεραιότητα στα φυτοφάρμακα χαμηλού κινδύνου με μικρότερο αντίκτυπο στους άγριους επικονιαστές· ΤΟΝΙΖΕΙ ότι, στο πλαίσιο αυτό, είναι επίσης αναγκαία η στήριξη της έρευνας· και ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι η διαθεσιμότητα τέτοιων λύσεων είναι σημαντική για τους ευρωπαϊούς γεωργούς και ότι θα πρέπει να ενθαρρυνθεί η κατάλληλη χρήση τους προς όφελος τόσο της γεωργίας όσο και του περιβάλλοντος.

⁵ https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/3295?utm_source=rss&utm_medium=rss.